MAKALE

Serbest Bölge Firmalarında Tam Tasdik: 2026 Kuralları ve Avantajları

Haliç Global YMM A.Ş. • 14.10.2026 • Okuma süresi: 9 dk

Serbest bölgede üretim yapan firmalar için tam tasdik genel bir yasal zorunluluk değildir. Ancak 2025 hesap döneminden itibaren 500.000 TL'yi aşan serbest bölge kazanç istisnasından yararlanmak YMM tasdik raporuna bağlandı. Tam tasdik raporunu süresinde veren firmanın bu raporu ayrıca vermesi gerekmez; kazanç istisnası, ücret istisnası ve asgari kurumlar vergisi aynı denetim içinde güvenceye alınır. 2027 hesap dönemi için sözleşmenin Ocak 2027 içinde imzalanması gerekir.

Serbest bölgeler, gümrük rejimleri bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sayılan ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ile özel vergi avantajları tanınan alanlardır. Bölgede üretim yapan firmalar için bu avantajların en önemli ikisi kazanç istisnası ve personel ücretlerindeki gelir vergisi istisnasıdır.

Son iki yılda kazanç istisnasının kapsamı iki kez değişti, istisnadan yararlanma usulü ise YMM tasdik raporuna bağlandı. 2027'den itibaren üretim kazançlarında yeni bir indirimli oran da devreye giriyor. Bu tablo, istisna kapsamındaki kazanç ile vergiye tabi kazancın yıl boyunca doğru ayrıştırılmasını ve belgelenmesini her zamankinden önemli hâle getiriyor.

Bu yazıda şu sorulara yanıt veriyoruz:

- 2026'da serbest bölge kazanç istisnasının kapsamı nedir?
- Serbest bölge firması için tam tasdik zorunlu mu?
- 49 Sıra No'lu Tebliğ hangi durumda YMM raporu istiyor, rapor verilmezse ne olur?
- Tam tasdik hangi işleri kolaylaştırır ve ne zaman başlanmalıdır?

Serbest Bölgede Vergi İstisnaları: Güncel Çerçeve

Aşağıdaki tablo, 06.02.2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı almış ve bölgede üretim yapan firmalar için 2026 hesap dönemindeki durumu özetler.

Konu	Dayanak	Kapsam ve şart	Durum (2026)
Üretim kazancı	3218 s. K. geçici md. 3/2-a	Bölgede imal edilen ürünlerin yurt dışına, aynı serbest bölge içine veya diğer serbest bölgelere satışından doğan kazanç	İstisna
Türkiye'ye satış	3218 s. K. geçici md. 3/2-a (7524 s. K. ile değişik)	Bölgede üretilen ürünün serbest bölge dışındaki Türkiye iç pazarına satışından doğan kazanç (1.1.2025'ten itibaren)	Vergiye tabi
Personel ücretleri	3218 s. K. geçici md. 3/2-b	Bölgede üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85'i ihraç edilmeli; vergi tecil edilir, Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu ile terkin edilir	Şartlı istisna
Ticari ve diğer kazançlar	Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)	Alım-satım, kiralama, depolama gibi faaliyetler; bölge dışında üretilen veya fason ürettirilen malların satışı	Vergiye tabi
Asgari kurumlar vergisi	5520 s. KVK md. 32/C	Serbest bölge kazanç istisnası %10'luk asgari vergi matrahından düşülür; vergiye tabi kısım hesaba girer	İstisna korunur

06.02.2004 tarihinden önce ruhsat almış mükelleflerde kazanç istisnası, faaliyet ruhsatında yazılı süre ile sınırlı olmak üzere farklı kurallara tabidir. Bu nedenle ruhsat tarihi ve ruhsatın türü, istisna hesabının ilk kontrol noktasıdır.

2025–2026 Arasında Neler Değişti?

Serbest bölge firmalarını doğrudan ilgilendiren dört düzenleme kısa aralıklarla yürürlüğe girdi:

7524 sayılı Kanun · 2025

1 Ocak 2025'ten itibaren istisna, bölgede üretilen ürünlerin yalnızca yurt dışına satışından doğan kazançla sınırlandı. Bölge içine ve Türkiye'ye yapılan satışların kazancı vergiye tabi hâle geldi.

7577 sayılı Kanun · 2026

17.04.2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Kanunla, aynı bölge içine ve diğer serbest bölgelere satışlar 1 Ocak 2026'dan itibaren yeniden istisnaya alındı. Türkiye'ye satışlar vergili kaldı. Uygulama 26 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile açıklandı.

49 Sıra No'lu Genel Tebliğ

30.12.2025'te yayımlanan Tebliğle, 2025 kazançlarından itibaren 500.000 TL'yi aşan serbest bölge kazanç istisnasından yararlanmak YMM tasdik raporuna bağlandı.

7582 sayılı Kanun · 2027

04.06.2026'da yayımlanan Kanunla, sanayi sicil belgesini haiz kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlara 2027'den itibaren %12,5 kurumlar vergisi oranı uygulanacak. Vergiye tabi kısmın oran bazında ayrıştırılması da tasdikin konusu olacak.

Dikkat: 7577 sayılı Kanun 17 Nisan 2026'da yayımlandı, ancak 1 Ocak 2026'dan itibaren elde edilen kazançlara uygulanıyor. Yılın ilk aylarında bölge içine veya diğer serbest bölgelere yapılan satışlar geçici vergi döneminde vergiye tabi gösterildiyse, yıllık beyanda istisna kapsamında değerlendirilmelidir. Bunun için bu satışların Türkiye'ye yapılan satışlardan ayrı izlenmesi gerekir.

Tam Tasdik Nedir, Zorunlu mu?

Tam tasdik, yeminli mali müşavirin (YMM) yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesini ve eklerini, firmanın defter ve belgeleri üzerinde yaptığı denetime dayanarak tasdik etmesidir. Dayanağı 3568 sayılı Kanunun 12'nci maddesi ile YMM'lerin tasdik edecekleri belgeler ve tasdik usullerini düzenleyen yönetmeliktir.

Tam tasdik, belirli bir büyüklük aşıldığında kendiliğinden doğan genel bir zorunluluk değildir; firma kendi tercihiyle sözleşme yapar. Buna karşılık bazı istisna, indirim ve iadeler YMM raporuna bağlanmıştır ve 49 Sıra No'lu Genel Tebliğ bu kapsamı serbest bölge kazanç istisnasını da içine alacak şekilde genişletti. Böylece belirli büyüklüğe ulaşan bir serbest bölge firması için asıl soru, ayrı bir istisna raporu mu yoksa tam tasdik mi tercih edileceği hâline geldi.

49 Sıra No'lu Tebliğ: İstisnada YMM Raporu Şartı

30.12.2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 49 Sıra No'lu Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği, 2025 hesap döneminden itibaren gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerindeki bazı istisna ve indirimlerden yararlanmayı YMM tasdik raporuna bağladı. Serbest bölgelerde elde edilen kazanç istisnası bu listededir.

Durum	Sınır	Sonuç
Serbest bölge kazanç istisnası	Tek başına 500.000 TL'yi aşarsa	İstisnanın tamamı için YMM tasdik raporu
Listedeki birden fazla istisna ve indirim	Toplamı 1.000.000 TL'yi aşarsa	Tamamı için YMM tasdik raporu
"Diğer istisnalar" ve "Diğer indirimler" satırları	Toplamı 1.000.000 TL'yi aşarsa	Tamamı için YMM tasdik raporu
Tam tasdik raporunu süresinde veren firma	Tutardan bağımsız	Ayrıca rapor verilmez

Rapor, beyannameyle birlikte veya beyannamenin verilmesini izleyen iki ay içinde elektronik ortamda gönderilir.

Rapor süresinde verilmezse: Vergi dairesi 60 günlük mühlet verir; rapor bu sürede de verilmezse istisnadan yararlanılamaz. Ayrıca raporun süresinde verilmemesi nedeniyle istisna tutarının %5'i oranında özel usulsüzlük cezası kesilir. Ceza 2026 yılı için 400.000 TL'den az, 4.000.000 TL'den fazla olamaz (VUK md. 353/11).

Ücret istisnası ayrı bir rapora bağlıdır. Bölgede üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85'ini ihraç eden firmanın personel ücretlerine ait gelir vergisi önce tecil edilir, ardından Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu ile terkin edilir. Rapor, faaliyet yılını izleyen yılın 15 Şubat akşamına kadar muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesine teslim edilir. Tam tasdik sözleşmesi bulunan firmalarda bu raporu tam tasdiki yapan YMM düzenler.

Örnek: Kural Değişikliği ve Rapor Şartının Mali Etkisi

Varsayımsal firma

Serbest bölgede üretim ruhsatıyla faaliyet gösteren bir kurumun 2026 kazancı 10.000.000 TL'dir: 6.000.000 TL yurt dışına, 2.500.000 TL aynı bölgedeki bir firmaya, 1.500.000 TL Türkiye'deki bir alıcıya yapılan satışlardan.

Hesap varsayımları

Genel kurumlar vergisi oranı %25 alınmıştır. İndirimli oranlar, ortak gider dağıtımı, gecikme faizi ve vergi ziyaı cezası dikkate alınmamıştır.

Kalem	2025 kurallarıyla (TL)	2026 kurallarıyla (TL)
Toplam kurum kazancı	10.000.000	10.000.000
İstisna kapsamındaki kazanç	6.000.000	8.500.000
Vergiye tabi kazanç	4.000.000	1.500.000
Hesaplanan kurumlar vergisi (%25)	1.000.000	375.000
Asgari kurumlar vergisi kontrolü (%10)	400.000	150.000
Ödenecek kurumlar vergisi	**1.000.000**	**375.000**

Kural değişikliğinin etkisi: 625.000 TL

Bölge içi satışın yeniden istisnaya girmesiyle ödenecek vergi 625.000 TL azalır. Bu avantaj, bölge içi satışların Türkiye'ye yapılan satışlardan ayrı izlenmesine ve belgelenmesine bağlıdır.

Rapor gecikirse: 425.000 TL ceza

8.500.000 TL'lik istisna için %5 oranında 425.000 TL özel usulsüzlük cezası doğar. 60 günlük mühlette de rapor verilmezse istisna kaybedilir ve faiz ile ceza hariç 2.125.000 TL ilave kurumlar vergisi gündeme gelir.

Tam Tasdikin Serbest Bölge Firmalarına Sağladığı Avantajlar

Tam tasdik yıl boyunca süren bir denetimdir; yıl sonundaki rapor bu denetimin sonucudur. Serbest bölge firmaları için başlıca farklar şunlardır:

Konu	Tam tasdik yoksa	Süresinde tam tasdik varsa
Kazanç istisnası (500.000 TL üzeri)	Ayrı istisna tasdik raporu; süre, mühlet ve ceza riski	Tam tasdik raporu süresinde verilirse ayrı rapor gerekmez
Ücret istisnası	Seçilen bir YMM ile ayrı sözleşme ve ayrı çalışma	Raporu tam tasdik YMM'si düzenler; veriler aynı denetimden gelir
Asgari vergi ve oran ayrımı	Firma içi kontrollere ve yıl sonu çalışmasına dayanır	Her geçici vergi döneminde istisna, asgari vergi ve 2027'den itibaren %12,5 oran ayrımı birlikte izlenir
KDV iadesi (bölge dışı faaliyet varsa)	YMM raporuyla alınabilecek iadede azami tutar sınırı	YMM raporuyla tutar sınırı olmaksızın iade

Yıllık Tasdik Takvimi (2027 Hesap Dönemi)

Adım	Dayanak	Süre / Yer	Dikkat
Tam tasdik sözleşmesi	YMM Tasdik Yönetmeliği; sözleşmelerin elektronik bildirimine ilişkin tebliğ	Ocak 2027; YMM bildirimi Şubat sonuna kadar	Geç bildirilen sözleşme süresinden sonra düzenlenmiş sayılır
Dönem içi denetim	KVK md. 32 ve 32/C	Her geçici vergi dönemi	Satış ayrımı, ortak gider dağıtımı, asgari vergi ve %12,5 oran şartları
Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu	1 ve 2 Seri No'lu Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliğleri	15 Şubat 2028; muhtasarın verildiği vergi dairesi	Gümrük çıkış beyannameleri, faaliyet ruhsatı ve kapasite raporu eklenir
Kurumlar vergisi beyannamesi	KVK md. 14	Nisan 2028	İstisna satırları ve asgari vergi hesabı tasdik bulgularıyla uyumlu olmalı
Tam tasdik raporu	24 Sıra No'lu Genel Tebliğ (41 Sıra No ile değişik)	Beyannameyle birlikte veya izleyen iki ay içinde	Süresinde verilirse 49 Sıra No'lu Tebliğ kapsamında ayrı rapor gerekmez

Serbest Bölge Firmaları İçin Kontrol Listesi

Ruhsat ve üretim

- [x] Faaliyet ruhsatının türü, tarihi ve süresi kontrol edildi.
- [x] Ruhsatın 06.02.2004 öncesine mi sonrasına mı ait olduğu belirlendi.
- [x] Kapasite raporu güncel ve fiili üretimle uyumlu.
- [x] Fason ürettirilen veya bölge dışında üretilen ürünler ayrıştırıldı.

Satış ve kayıt

- [x] Satışlar yurt dışı, bölge içi, diğer serbest bölge ve Türkiye olarak ayrı izleniyor.
- [x] Ortak giderler istisna ve vergiye tabi kazanç arasında makul bir anahtarla dağıtılıyor.
- [x] İlişkili kişilerle yapılan işlemler emsallere uygun.
- [x] Asgari kurumlar vergisi geçici vergi dönemlerinde de hesaplanıyor.

Personel ve rapor

- [x] FOB bedelinin %85'i şartı yıl boyunca izleniyor.
- [x] Gümrük çıkış beyannameleri düzenli arşivleniyor.
- [x] Tecil edilen gelir vergisi muhtasar beyannamelerle uyumlu.

Sonuç

Serbest bölgede üretim yapan firmalar için 2026, istisnanın yeniden genişlediği ama ispat yükünün de arttığı bir yıl oldu. Bölgede üretilen ürünlerin **yurt dışına, bölge içine ve diğer serbest bölgelere** satışından doğan kazanç istisnadır; Türkiye'ye satış vergilidir ve bu ayrım belgeyle kurulmalıdır.

İstisna 500.000 TL'yi aşıyorsa YMM raporu zorunludur. **Süresinde düzenlenmiş tam tasdik sözleşmesi**, bu raporu, ücret istisnası raporunu ve asgari kurumlar vergisi kontrolünü tek bir denetimde birleştirir.

2026 hesap dönemi için tam tasdik sözleşmesi bulunmayan firmalar ayrı istisna raporunu şimdiden planlamalıdır.

Yasal Uyarı: *Bu makalede yer alan bilgiler yalnızca genel bilgilendirme amaçlıdır ve profesyonel vergi, hukuk veya muhasebe tavsiyesi teşkil etmez. Bu içerikteki bilgilere dayanılarak yapılan işlemlerden doğabilecek zararlardan yazar veya şirketimiz sorumlu tutulamaz.*